

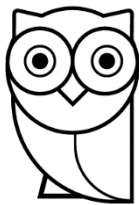
Undervisningsforløb:

Lokalhistoriske kildepakker – Valby og Sydhavnen (Skoleliv, arbejde)

Kildemateriale: Erindring nr. 192 – Arrild Fenris (periode: 1920-1934), 1995

Uddrag af Arrild Fenris pensionisterindring fra 1995. Her fortæller han bl.a. om sin skolegang Valby, hvor han skifter fra privatskole til kommuneskole. Efter skoletiden arbejder han som bud, inden han kommer i lære som automekaniker.

Find den samlede erindring her: <https://kbharkiv.dk/permalink/post/18-20421>

KØBENHAVNS
STADSARKIV

Skoleliv

Men nu var det slut med det fine, vi måtte i kommuneskole og det blev Vigerslev Allés skole, hvor Hans Kyrre var inspektør. Det var lidt mærkeligt for mig, at komme i en drengeskole, i privat skolen gik vi sammen med piger, men her blev vi skarpt adskilt. Det var drengeskole til venstre og pige ditto til højre ind mod skolestien. der var så et stykke ingenmandsland imellem, hvor kun lærerne måtte komme.

Skolen var meget autoritær, vi brød os ikke meget om den og kaldte den: Det røde fængsel. Spanskrøret blev brugt flittigt, selv for mindre forseelser både af lærerne og viceskoleinspektøren. Vi skulle stille op på række i skolegården når klokken ringede, og i samlet trop marchere op i klasseværelset, ellers var det op til "viceren". Portene var aflåst i skoletiden, der var ikke noget med at komme ud og købe bajere eller colaer - som forresten slet ikke eksisterede dengang. Vi havde en forfatter og skuespiller som klasselærer, i dansk, regning og skrivning, og så andre lærere i historie, geografi, fysik o.s.v. Gymnastiklærerne var militærfolk, vistnok oversergenter som også vidste hvordan man ordnede drengene. Vores klasselærer brugte meget tid til at underholde os med sine roller og skrivelser, hvad vi syntes var magtigt skægt. Men da vi så skulle deles i 5 klasse, hvor de dygtige skulle i mellemskolen og vi andre bare skulle gå videre, fik vi en ny lærer der fik travlt med at lære os noget. Det var han god til - Thomsen hed han for trods at vi var 36 i klassen, fik han lært os meget. Vi kunne godt lide ham, var med ham på "Jomsborg" oppe i Hornsherred, en hel uge hele klassen. Derfra husker jeg bedst den svedne havregrød, som vi fik om morgenen den var hamper. Det undrer mig egentlig, at vi lærte at skrive og regne så godt, med alle de mange i klassen.

(8)

De første år i skolen brugte vi tavler, til at skrive og regne på. De var af skifer og til at skrive med, brugte vi grifler. Dem kunne vi spidse i en særlig trekantet fil som vi havde, og det kunne give meget støj, hvad vi naturligvis benyttede os særdeles meget af. Det var også skægt, at trykke griflen hårdt mod tavlen så den rigtigt kunne hvine. Nogle tavler var finere, de var linieret med røde streger på den ene side, men kvadreret på den anden.

(8)

Midt i tyverne kom så endnu en plage for os betrængte unger, - skoletandplejen blev indført. Vi blev jaget ind på Ny Carlsbergvej skole, og sad bævende oppe på klinikken på den øverste etage, for at få vores dom. Herligt når der ingen huller var, men skrækslagen når der skulle bores. Det var lidt svært, for en 8 års dreng, at se fordelene fremover, når skafottet skulle betrædes. Jeg ved nu heller ikke hvor meget det var værd, for jeg mener at kunne huske, at vi ofte kunne se gumle på plomberne på vejen hjem.

Der var bespisning for de fattige på skolen, fattige var vi vel stort set alle, i hvert fald var det svært for os, at få de 4 øre med hjemmefra, som en kvart liter mælk kostede, til vores madpakke. de der spiste på skolen sad nede i kølderen, så vi kunne se dem tømme deres lerskål med øllebrød, eller hvad de nu fik det var ikke særligt smart arrangeret.

Nogle børn havde delt skoletid bl.a. min søster. Hun gik nogle timer om formiddagen og så igen om eftermiddagen, det var ikke rart, vi havde langt til skolen.

og måtte vade på vores - dengang små fætter.

(8)

Det gik lidt lettere da vi skulle lære at svømme. Det foregik ude på badeanstalten i gasværkshavnen, men der cyklede vi ud under kommando af gymnastiklæreren. Han var også med når vi skulle spille fodbold. Skolen havde ikke nogen boldbane, så vi gik hen til Vigerslev Boldklubs bane på Saxtorpsvej.

(9)

Det var så slut med Vigerslev Allés skole i 1930, men jeg måtte på den igen, da jeg kun var 12 år. Jeg skulle så i 8 klasse, men måtte mærkeligt nok skifte til Valby Skole på Rughavevej. Her fik jeg Nørlyng som klasselærer, han var en rar mand, men det var jo kun i skoleåret 1930 - 31 jeg havde ham. På Valby Skole var der heller ingen boldbane, så vi marcherede op af Valby Langgade til Søndermarken i sluttet trop. Det var gymnastiklærer K.K. Larsen der holdt kontrol med os, mens vi spillede fodbold på en plads ved toiletbygningen. I dag ser pladsen ikke ret stor ud, men træerne er jo også vokset, ligesom vi selv i de mange år der er gået.

(15)

Arbejde

Så meldte hverdagen sig og jeg måtte til at bestille noget, det var ikke så sjovt, men jeg fik en plads som bydreng. Det var hos en købmand på H.C.Ørstedsvej lige i nærheden af hvor jeg begyndte i Billes Skole. Jeg fik vist omkring en snes kroner om ugen, og afleverede det halve hjemme hos farmor, der havde god brug for dem. Købmanden havde åbent til klokken 7 om fredagen og kl. 9 lørdag, og så skulle der vaskes gulv i butikken efter lukketid.

Der var en budcykel med lad foran og et lille forhjul, der kunne godt være to kasser øl på den, men det var trækasser med 50 øl i hver, så der var læs på. Det var hårdt for jeg skulle bruge køkkentrappen, det var Frederiksberg, og der måtte bude ikke benytte hovedtrappen, de er jo lidt finere der. Jeg fik samlet mig en ny racercykel, ved at købe delene lidt efter lidt, der faldt lidt drikkepenge af når der var mange varer og især op til jul.

Det var dog bedre at få en læreplads, og jeg var så "heldig" at få en hos Lerche og Andresen på Howitsvej, som automekaniker. Jeg fik 4 kr. om ugen, hvoraf farmor fik de 2 naturligvis. Jeg blev fantastisk beskidt af at vaske motorer af, og selv om jeg godt kunne lide at være der, opdagede jeg hurtigt, at de ikke ville eller kunne give mig en kontrakt, og så holdt jeg op. Næste job var hos en automaler på Middelgrundsvej, hvor jeg spartlede og vandsleb hele dagen. Bilerne skulle køres ud og ind af værkstedet, og det skulle jeg også prøve. Men det gik nu ikke så godt da jeg skulle bakke ud, for jeg var ved at drøne ud gennem bagvæggen, det er ikke sådan med frem og baggear. Men heller ikke her var der kontrakt.

(15)